

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«Цивільна безпека»
(охорона праці)

третього освітньо–наукового рівня вищої освіти
галузі знань 26 «Цивільна безпека»
за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»

Ступінь: доктор філософії

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою Київського національного
університету будівництва і архітектури
Протокол № 44 від «27» травня 2016 р.

Переглянуто:
Протокол Вченої ради КНУБА
№ 30 від 31.01.2020 р.
Голова Вченої ради

_____ П.М. Куліков

_____ травня 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-наукової програми
підготовки здобувачів вищої освіти на третьому освітньо-науковому
рівні за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»
спеціалізацією «Охорона праці»

1. Науково-методична комісія спеціальності «Цивільна безпека»

Протокол № 2 від 14.01.2020 р.

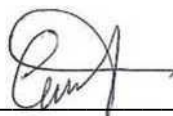
Голова комісії

О.С. Волошкіна

2. Навчально-методичний відділ (НМВ)

Начальник НМВ

І.О. Скляров

«31» січня 2020 р.

3. Перший проректор

«31» січня 2020 р.

Д.О. Чернишев

ПЕРЕДМОВА

1. РОЗРОБЛЕНО:

робочою групою Київського національного університету будівництва і архітектури

ВНЕСЕНО:

Київським національним університетом будівництва і архітектури

2. РОЗРОБНИКИ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ:

Керівник проектної групи:

КАСЬЯНОВ Микола Анатолійович, доктор технічних наук, професор кафедри охорони праці та навколишнього середовища Київського національного університету будівництва і архітектури

ВОЛОШКІНА Олена Семенівна, гарант ОНП, доктор технічних наук, завідувач кафедри охорони праці та навколишнього середовища Київського національного університету будівництва і архітектури.

Члени проектної групи:

ВІЛЬСОН Олександр Георгійович, кандидат технічних наук, доцент кафедри охорони праці та навколишнього середовища Київського національного університету будівництва і архітектури.

ГУНЧЕНКО Оксана Миколаївна, кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри охорони праці та навколишнього середовища Київського національного університету будівництва і архітектури.

ВСТУП

Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії складена згідно Постанови Кабінету міністрів України про Порядок підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) № 261 від 23.03.2016 р., національної рамки кваліфікацій. Дана освітньо-наукова програма використовується під час розроблення навчального плану, робочих програм, силабусів та науково-методичного забезпечення освітніх компонент.

Освітньо-наукова програма визначає умови вступу, орієнтацію та основний фокус програми, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, результатів навчання, обов'язковий і варіативний обсяг підготовки здобувача, вимоги до контролю якості вищої освіти.

Виконання освітньо-наукової програми «Цивільна безпека» (охорона праці) поширюється на усі підрозділи КНУБА, які беруть участь у підготовці фахівців ступеня доктор філософії за спеціальністю 263 «Цивільна безпека».

**1. Профіль освітньо-наукової програми
за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»,
спеціалізацією «Охорона праці»**

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Київський національний університет будівництва і архітектури Факультет інженерних систем та екології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: третій Кваліфікація: доктор філософії
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Цивільна безпека (охорона праці)
Тип диплому та обсяг освітньо-наукової програми	Диплом доктора філософії – одиничний, 60 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Акредитація відсутня
Цикл/рівень	НРК України – 9 рівень; FQ-EHEA – третій цикл; EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня «магістр» (ОКР «спеціаліст») Умови вступу визначаються «Правилами прийому до аспірантури і докторантури» Київського національного університету будівництва і архітектури» у відповідності до року вступу.
Мова викладання	українська
Термін дії освітньо-наукової програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.knuba.edu.ua
2 - Мета освітньої програми	
Метою освітньої програми є підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних, інтегрованих у вітчизняний та світовий науково-освітній простір фахівців в сфері цивільної безпеки, здатних до здійснення науково-дослідної, аналітичної, консультативної та педагогічної діяльності, продукування нових ідей та технічних рішень, спрямованих на розв'язання комплексних проблем безпеки виробничих процесів, особливо у галузі будівництва, за рахунок рішень в сфері охорони праці, спираючись на оцінку ризиків, економічну та екологічну доцільність.	

3 - Характеристика освітньо-наукової програми

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</p>	<p>Галузь знань - 26 «Цивільна безпека». Спеціальність - 263 «Цивільна безпека». Спеціалізація - «охорона праці».</p>
<p>Опис предметної області</p>	<p>Освітньо-наукова програма спрямована на проведення здобувачами фундаментальних та прикладних досліджень щодо впливу шкідливих та небезпечних виробничих факторів (ШНВФ), розробку засобів та заходів попередження й захисту від їх дії, спрямованих на збереження життя, здоров'я та працездатності працівників на робочому місці та всіх, хто може опинитися в зоні дії ШНВФ; оцінку ризиків втрати життя, професійного здоров'я та працездатності робітників; розробку заходів та засобів, зниження виробничого травматизму та рівня виробничого й професійного ризику; прогнозування наслідків негативного впливу ШНВФ.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-наукова, академічна. Орієнтованість програми – прикладна. Структура програми передбачає проведення фундаментальних наукових досліджень в сфері цивільної безпеки, які спрямовані на створення нових, прогресивних технологій, методів захисту життя і здоров'я людини в умовах виробничого процесу на базі ризик-орієнтованого мислення та сучасних світових безпекових трендів. ОНП орієнтована на вивчення та дослідження процесів й закономірностей впливу ШНВФ, формування небезпек та ризиків під час проведення різних видів виробничої діяльності у будівельній галузі, експлуатації виробничого обладнання, машин та механізмів, ручного інструменту у процесі трудової діяльності людини, організації безпечних режимів праці та відпочинку, а також методів та засобів здійснення управління та контролю за безпекою робіт із використанням законодавчо врегульованих технічних і соціально-економічних нормативів та найліпших світових безпекових практик для створення здорових і безпечних умов праці, профілактики та стримування формування й розвитку професійних захворювань, попередження виробничого травматизму і аварій; підвищення рівня працездатності та стійкості до стресу у робітників; оцінки ризиків втрат життя, професійного здоров'я і працездатності робітників, а також механізми й можливості щодо їх зменшення.</p>

<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>ОНП сфокусована на розробку, впровадження та використання інноваційних технологій в сфері виробничої та техногенної безпеки з урахуванням найліпших світових безпекових практик та змін у технологіях і формах організації праці.</p> <p>ОНП зі спеціальності 263 «Цивільна безпека» передбачає проведення досліджень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ШНВФ, та ризиків які існують, або поява яких може бути прогнозованою при сучасних технологічних процесах та режимах експлуатації машин і механізмів, враховуючи тенденції щодо їх розвитку й можливість спричинити аварії, нещасні випадки, професійні захворювання, інциденти, або інші негативні наслідки; - методів і засобів управління та контролю за станом та параметрами виробничого середовища, що впливають на безпеку праці; - методології побудови систем управління і контролю за безпекою та гігієною виконання робіт й станом охорони праці, зокрема із застосуванням інформаційних систем для підтримки прийняття рішень в сфері охорони праці; - безпеки виконання будівельних робіт, нормування небезпечного впливу характерних для галузі ШНВФ з урахуванням наявних та прогнозованих факторів ризику; - ефективності засобів і заходів для створення безпечних умов праці; - методів і засобів захисту від дії ШНВФ, зокрема засобів колективного та індивідуального захисту працівників; - діагностування, прогнозування, моделювання небезпечних виробничих ситуацій з метою їх попередження та розробки упереджувальних заходів, спираючись на ризик-орієнтований підхід; - методів, засобів та заходів попередження небезпечних та аварійних ситуацій на виробництві; - методів оцінки виробничих та професійних ризиків; - методів управління виробничими та професійними ризиками та можливостями. <p><i>Ключові слова:</i> безпека, гігієна, виробниче середовище, охорона праці, ризик, небезпека, умови праці, шкідливі та небезпечні виробничі чинники, втрати, життя, здоров'я, працездатність, професійне захворювання, виробнича травма.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>ОНП спрямована на формування у здобувачів компетентностей, які відповідають вимогам до знань та умінь фахівців в галузі цивільної безпеки, з опорою на сучасний світовий досвід у науковій та професійній сфері, розробку прогресивних заходів та засобів досягнення виробничої безпеки й збереження життя і здоров'я працівників. Розробка та впровадження отриманих результатів базується на</p>

	<p>основі оцінки ризиків та прогнозування їх появи і розвитку, а також можливостей щодо їх локалізації і зменшення.</p> <p>Реалізація ОНП надає здобувачам конкурентні переваги при працевлаштуванні, створює фундаментальне підґрунтя для подальшого особистісного зростання, розширює спектр їх реалізації у сучасному науковому та професійному колі.</p> <p>Освітня складова ОНП передбачає залучення до освітнього процесу та фахового консультування професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.</p>
--	---

**4 - Придатність випускників
до працевлаштування та подальшого навчання**

<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Відповідно до здобутої спеціальності випускники аспірантури здатні працювати у підрозділах центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільної безпеки, охорони праці, безпеки та гігієни виробничих процесів; проектних організаціях, наукових установах, експертних організаціях з техногенної безпеки, також випускники аспірантури мають перспективи працевлаштування до ЗВО та наукових установ України та Європи (молодший науковий співробітник, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант, викладач вищого навчального закладу), в органах державної влади та органах місцевого самоврядування України. Професії та професійні назви робіт згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (Класифікатор професій (ДК 003:2010)):</p> <p>1237.2 - Завідувач (начальник) відділу (науково-дослідного, конструкторського, проектного та ін.);</p> <p>1237.2 - Завідувач лабораторії (науково-дослідної, підготовки виробництва);</p> <p>1238 – Керівники проектів та програм;</p> <p>1496 - Менеджер (управитель) із соціальної та корпоративної відповідальності;</p> <p>2149.1 – Науковий співробітник (галузь цивільна безпека);</p> <p>2149.2 - Інженер з охорони праці;</p> <p>2149.2 - Інженер з техногенно-екологічної безпеки;</p> <p>2310 – Викладач університетів та вищих навчальних закладів;</p> <p>2359.2 – Лектор;</p> <p>2412.2 - Експерт з умов праці;</p> <p>2412.2 - Страховий експерт з охорони праці;</p> <p>2412.2 - Експерт із соціальної відповідальності;</p> <p>2412.2 - Експерт технічний з промислової безпеки;</p> <p>2412.2 - Інженер з організації та нормування праці;</p> <p>2419.3 - Державний аудитор;</p> <p>2419.3 - Державний експерт.</p>
---	---

<p>Подальше навчання</p>	<p>Здобуття наукового ступеня доктора наук, участь в освітніх програмах та дослідницьких грантах, що містять освітні компоненти зі споріднених галузей знань, підвищення кваліфікації у закладах післядипломної освіти, науково-дослідних установах, розширення фокусу наукових досліджень та фахових компетентностей під час стажування у провідних навчальних закладах й наукових установах України та світу.</p>
<p>5 - Викладання та оцінювання</p>	
<p>Викладання та навчання</p>	<p>Навчання, на основі формування індивідуальної освітньої траєкторії, та особистого наукового фокусу здобувача, технології проблемного навчання, інтенсифікації та індивідуалізації освітнього процесу з використанням інформаційних технологій та дистанційних форм комунікації, самонавчання, навчання на основі досліджень.</p> <p>Викладання освітніх компонент проводиться у формі лекцій, практичних занять, вирішення проблемних кейсів, самостійного навчання на основі матеріалів сучасних фахових та споріднених наукових досліджень, представлених у фаховій науковій літературі, консультацій з керівником, викладачами кафедри та університету, провідними фахівцями галузі, здобувачами інших років та напрямків навчання з приводу проведення власного наукового дослідження та представлення отриманих результатів. У освітньому процесі використовуються активні та інтерактивні форми проведення занять: лекція-візуалізація, лекція-дискусія, технологія колективної взаємодії, технологія проблемного навчання, ділова гра, мозковий штурм.</p> <p>Дослідницька складова освітнього процесу проводиться за підтримки потенційних роботодавців з використанням можливості дослідження виробничих процесів та умов праці, що відповідають тематиці наукового дослідження здобувача безпосередньо на профільних підприємствах, що сприяє актуалізації фокусу досліджень на напрямках, що потребують вирішення.</p> <p>Самостійна робота здобувачів проводиться в формі вивчення окремих теоретичних тем з актуалізацією у відповідності до теми дослідження та подальшим їх розглядом й обговоренням під час аудиторних занять та консультативних зустрічей, що сприяє формуванню/корегуванню програми особистого дослідження у відповідності до спеціальності. Успішне освоєння матеріалу освітніх компонент передбачає самостійну роботу аспірантів і керівництво цією роботою з боку наукового керівника, НПП університету та провідних фахівців галузі.</p> <p>Освітній процес спрямований на оволодіння здобувачем методологією наукової роботи; навичками презентації отриманих результатів рідною та іноземною мовами; отримання навичок науково-педагогічної роботи у вищій школі; проведення самостійного наукового дослідження з використанням ресурсної бази університету та стейкхолдерів.</p>

	<p>Індивідуальне наукове керівництво, підтримка і консультування здобувача здійснюється науковим керівником.</p> <p>ОНП надає можливість вільного вибору не менше 25% освітніх компонент за обсягом програми.</p>
Оцінювання	<p>Методи та критерії оцінювання узгоджені з результатами навчання, видами навчальної діяльності та індивідуальним навчальним планом роботи аспіранта. Методи оцінювання – екзамени, заліки, поточні звіти, усні презентації, поточний контроль, звіти щодо виконання індивідуального навчального та наукового плану, публікація отриманих результатів дослідження у фахових виданнях України та виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus, Web of Science тощо, публічний захист результатів виконаного особистого наукового дослідження з додержанням вимог відповідного чинного законодавства України.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	<p>Здатність розв’язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики в галузі цивільної безпеки на підставі ризик-орієнтованого мислення.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу інформації, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань.</p> <p>ЗК 02. Здатність систематизувати знання та розуміння філософських методологій пізнання, ключових засад професійної етики, систем морально-культурних цінностей, принципів толерантності, які базуються на принципах поваги до різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК 03. Здатність вести фахову наукову бесіду та дискусію із широкою науковою спільнотою та громадськістю державною мовою за відповідним рівнем ораторської майстерності, демонструвати високий рівень загальнонаукового та професійного понятійного апарату під час презентацій результатів наукових досліджень, формувати наукові тексти в письмовій формі, організувати та проводити навчальні заняття, використовуючи прогресивні інформаційно-комунікаційні засоби.</p> <p>ЗК 04. Здатність ініціювати та проводити оригінальні наукові дослідження, ідентифікувати актуальні наукові проблеми, здійснювати пошук та критичний аналіз інформації, продукувати інноваційні конструктивні ідеї та застосовувати нестандартні підходи до вирішення складних і нетипових завдань.</p> <p>ЗК 05. Здатність до цілеспрямованого та наполегливого самовдосконалення, усвідомлення соціально-моральної та етичної відповідальності за одержані наукові результати.</p> <p>ЗК 06. Здатність презентувати та обговорювати результати своєї</p>

	<p>наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також вільно читати та розуміти іноземні наукові тексти, володіти комунікативною культурою у відповідності до спеціальності та наукових інтересів.</p> <p>ЗК 07. Здатність ініціювати, обґрунтовувати та управляти актуальними науковими проектами інноваційного характеру, складати пропозиції щодо їх фінансування, реєстрації прав інтелектуальної власності, самостійно проводити наукові дослідження, взаємодіяти у колективі та виявляти лідерські здібності при виконанні наукових проектів.</p> <p>ЗК 08. Здатність використовувати сучасні методи та технології наукової комунікації державною та іноземною мовами на сучасному технологічному обладнанні з залученням цифрових технологій та новітнього інструментарію для проведення досліджень на рівні якісного виконання, яке відповідає національному та світовому рівням.</p> <p>ЗК 09. Здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті, в наукових структурах, закладах та підрозділах, використовуючи сучасні методи педагогічної майстерності та принципи когнітивної психології в поєднанні з володінням загальнонауковим та спеціальним критеріально-понятійним апаратом науковця-дослідника.</p> <p>ЗК 10. Здатність до самостійного навчання новим методам дослідження, адаптація до зміни наукового і науково-виробничого профілю своєї професійної діяльності, до зміни соціокультурних і соціальних умов діяльності.</p> <p>ЗК 11. Здатність ефективно використовувати з урахуванням фахового контексту та тенденцій до його змін поглиблені теоретичні та практичні знання, які знаходяться на передовому рубежі даної наукової галузі.</p> <p>ЗК 12. Здатність науково-обґрунтовано відстоювати свою дослідницьку позицію при взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК 01. Володіння актуальною інформацією щодо сучасного стану, тенденцій розвитку, проблематики та наукової думки у сфері професійної діяльності.</p> <p>ФК 02. Здатність використовувати сучасні методи фізичного, математичного моделювання, статистичного аналізу та прогнозування із використання новітніх прикладних програм, комп'ютерних систем та мереж, програмних продуктів при створенні нових знань, отриманні наукових та практичних результатів у сфері професійної діяльності.</p> <p>ФК 03. Здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні міркування, що впливають на реалізацію технічних рішень.</p>

ФК 04. Здатність проводити експериментальні дослідження, виконувати кількісну та якісну оцінку їх результатів, систематизувати та формулювати експертно-аналітичні висновки, інтегруючи знання з суміжних дисциплін при розв'язанні наукових проблем в галузі.

ФК 05. Здатність творчо удосконалювати систему управління науково-технічними проектами на засадах науково обґрунтованої організації праці та актуальної інформації щодо сучасного стану, тенденцій розвитку, проблематики та наукової думки у сфері безпеки та гігієни виробничих процесів та цивільної безпеки.

ФК 06. Здатність використовувати сучасні методи моделювання та прогнозування із застосуванням новітніх прикладних програмних продуктів (програм), комп'ютерних систем та мереж для створення нових знань, ініціювання впровадження у виробництво отриманих наукових та практичних результатів у сфері цивільної безпеки.

ФК 07. Здатність демонструвати розуміння правових рамок, які мають відношення до професійної діяльності, включаючи питання персоналу, безпеки здоров'я; розуміти і враховувати екологічні, соціальні, етичні та економічні міркування, що впливають на реалізацію технічних рішень, виходячи зі знань щодо стану умов праці та умов формування небезпечних ситуацій та передумов для реалізації професійних та виробничих ризиків.

ФК 08. Здатність самостійно здобувати за допомогою інформаційних технологій і використовувати в практичній діяльності нові знання і вміння, в тому числі в нових галузях знань, безпосередньо не пов'язаних зі сферою діяльності, розширювати і поглиблювати свій науковий світогляд.

ФК 09. Здатність до професійної експлуатації сучасного дослідницького обладнання та приладів при проведенні наукових досліджень та у подальшій професійній діяльності.

ФК 10. Здатність розробляти методики, плани і програми проведення наукових досліджень і розробок, готувати завдання для виконавців, організувати проведення експериментів і випробувань, аналізувати і узагальнювати їх результати.

ФК 11. Здатність виявляти протиріччя, критичні стани та тенденції їх розвитку, застосовувати методи прогнозування, методи розв'язання задач з використанням математичного програмування, багатокритеріального аналізу, формулювати гіпотези, розробляти оптимальні стратегії у сфері безпеки та гігієни виробничих процесів й охорони праці.

ФК 12. Здатність апробувати, публічно представляти та захищати результати наукових досліджень, рецензувати та реферувати наукові статті, перетворювати результати досліджень в технічні рішення, прикладні рекомендації, стратегії тощо.

Компетентності, визначені вищим навчальним закладом:

ФК 13. Здатність обґрунтовувати та розробляти заходи, спрямо-

вані на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, спираючись на ризик-орієнтоване мислення, аналіз й оцінку наявних та прогнозованих ризиків; захист населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій; забезпечення безпечної та продуктивної праці; запобігання виникненню нещасних випадків і професійних захворювань.

ФК 14. Здатність організувати ідентифікацію й оцінку наявних виробничих ризиків з урахуванням їх можливих змін у часі та експозиції; нагляд за додержанням вимог законодавства у сфері цивільної, техногенної та промислової безпеки; аудит безпеки життя і здоров'я всіх учасників виробничого процесу та інших осіб, що можуть знаходитись у зоні дії виробничих небезпек.

ФК 15. Здатність обґрунтовано обирати та застосовувати методи визначення та контролю фактичних рівнів негативного впливу вражаючих чинників та джерел формування небезпек, сценаріїв їх розвитку й реалізації у інциденти або надзвичайні ситуації, що мають вплив на людину і довкілля.

ФК 16. Здатність до аналізу й оцінювання потенційної небезпеки та ризиків, що формуються виробничими об'єктами, технологічними процесами та виробничим устаткуванням та інструментами, створюють негативний вплив на безпеку й здоров'я людини та навколишнє середовище.

ФК 17. Здатність обґрунтовувати та розробляти заходи, спрямовані на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій; захист населення і територій від надзвичайних ситуацій; забезпечення безпечної праці та запобігання виникненню нещасних випадків і професійних захворювань.

7 - Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 01. Здатність продемонструвати знання та розуміння філософської методології наукового пізнання, психолого-педагогічних аспектів професійно-наукової діяльності, власний науковий світогляд та морально-культурні цінності.

ПРН 02. Здатність продемонструвати глибинні системні знання і розуміння вітчизняного та зарубіжного наукового доробку та практичного досвіду, сучасної методологічно-методичної бази проведення наукових досліджень.

ПРН 03. Здатність продемонструвати знання державної та іноземної мови, включаючи спеціальну термінологію, необхідну для повного розуміння іншомовних наукових текстів, проведення літературного пошуку, усного та письмового представлення результатів наукових досліджень, ведення фахового наукового діалогу.

ПРН 04. Здатність демонструвати знання щодо наукової та професійної підготовки для підтвердження достатнього рівня компетентності у виборі методів наукових досліджень, оцінки їх наукової новизни та практичного значення при вирішенні спеціалізованих завдань в галузі.

ПРН 05. Вміти виявляти зв'язки між сучасними науковими концепціями в суміжних предметних сферах для обґрунтування нових теоретичних та практичних рекомендацій для розв'язування науково-практичних задач в області теоретичних досліджень, застосовувати їх в галузі професійної діяльності.

ПРН 06. Вміти застосовувати універсальні навички дослідника, достатні для розв'язання

комплексних проблем у галузі професійної, дослідницько-інноваційної та/або науково-педагогічної діяльності за фахом та продукування нових ідей та методів, спрямованих на покращення науково-практичної діяльності в галузі; використовувати новітнє технологічне обладнання, оціночний інструментарій та сучасні методології при проведенні наукових досліджень.

ПРН 07. Демонструвати навички усного та письмового спілкування державною та іноземними мовами, використовуючи навички міжособистісної взаємодії, працюючи в міжнародному контексті з різними стейкхолдерами галузі, з використанням сучасних інформаційних технологій та засобів комунікації.

ПРН 08. Володіти сучасними інформаційними технологіями для розробки, організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації.

ПРН 09. Демонструвати системний науковий світогляд та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику, академічну доброчесність, повагу до різноманітності та мультикультурності в поєднанні з володінням передовими методиками викладання у вищій школі і постійним самовдосконаленням професійного та наукового рівня.

ПРН 10. Здатність ефективно працювати самостійно або в групі, вміння отримувати бажаний результат в умовах обмеженого часу з акцентом на професійну сумлінність і з дотриманням етичних міркувань, уміння та навички проводити моніторинг робіт та вчасно вносити корективи в план робіт за проектом.

ПРН 11. Здійснювати успішну інноваційну науково-технічну діяльність у соціально-орієнтованому суспільстві на основі міжособистісних взаємовідносин для максимального самовираження на основі терпимості, психологічної сумісності та етики поведінки.

ПРН 12. Демонструвати вміння самостійно ставити та розв'язувати відповідні організаційно-управлінські завдання на основі дотримання законодавчої бази, принципів доброчесності та відповідальності за успішний кінцевий особистий та командний результат на основі сучасної теорії і практики організації та управління функціонуванням науково-професійних видів діяльності.

ПРН 13. Здатність формулювати власні авторські висновки, пропозиції та рекомендації на основі аналізу літературних джерел, патентних досліджень, повного циклу теоретичних і експериментальних досліджень, проведених за сучасними методиками.

ПРН 14. Бути здатним до застосування й експлуатації організаційних заходів та технічних систем захисту персоналу, використання засобів індивідуального та колективного захисту працівників від негативного впливу ШНВФ.

ПРН 15. Розробляти організаційні і практичні заходи пов'язані з моніторингом, прогнозуванням, попередженням, локалізацією і ліквідацією, а також мінімізацією наслідків надзвичайних ситуацій техногенного характеру з урахуванням вітчизняного досвіду прогресивних світових безпекових практик та механізмів покращення захисних функцій організму людини.

ПРН 16. Володіти способами фіксації і захисту об'єктів інтелектуальної власності, управління результатами науково-дослідницької діяльності та комерціалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності.

ПРН 17. Вміти прогнозувати та керувати професійними, техногенними, майновими, комерційними та репутаційними ризиками під час проведення наукових досліджень, захисту отриманих наукових та практичних результатів та професійної діяльності.

ПРН 18. Володіти аналітичним мисленням та методиками систематизації інформації, математичної обробки великих масивів даних, складання короткострокового й довгострокового прогнозу розвитку ситуації на підставі отриманих даних.

ПРН 19. Володіти методологією оцінки загрозливих небезпек, що базується на ризик-орієнтованому мисленні, використовувати методи оцінки виробничого ризику щодо впливу ШНВФ на життя та здоров'я працівників.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Кількісні та якісні показники рівня наукової та професійної активності науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчальний процес за ОНП відповідають Ліцензійним умовам впровадження освітньої діяльності закладів освіти.

Освітній процес забезпечено НПП КНУБА, які володіють методологією наукової діяльності, досвідом проведення власних наукових досліджень, науково-педагогічної та управлінської діяльності у вищій школі, мають ступінь доктора або кандидата наук і вчене звання у відповідній галузі знань.

НПП, залучені до викладання фахових освітніх компонент, мають наукові ступені за спеціальністю. Частина викладачів володіє англійською мовою на рівні B2, що дозволяє впроваджувати в освітній процес новітні світові дослідження в сфері цивільної безпеки.

Для читання лекцій, модульних курсів, воркшопів, майстер-класів запрошуються спеціалісти з числа роботодавців, дослідники та науковці в межах двосторонніх угод.

З метою підвищення фахового рівня науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування та навчання з питань охорони праці у відповідності до норм законодавства.

Матеріально- технічне забезпечення

Кількісні показники матеріально-технічного забезпечення відповідають Ліцензійним умовам впровадження освітньої діяльності закладів освіти. Для проведення навчального процесу використовуються персональні комп'ютери, об'єднані в локальні мережі з виходом в Internet та оснащені сучасними програмно-методичними комплексами для вирішення завдань в галузі безпеки та гігієни виробничих процесів, цивільної безпеки та охорони праці. Аспіранти беруть участь у наукових дослідженнях в межах позабюджетних кафедральних тем. Лабораторне та стендове обладнання університету дозволяє проводити дослідження основних шкідливих та небезпечних виробничих факторів. Аудиторії оснащені обладнанням для проведення мультимедійних занять. Під час самостійної роботи аспіранти забезпечуються робочими місцями у читальному залі університету з підключенням до мережі

	Internet та можливістю ознайомлення з електронними виданнями й ресурсами міжнародних наукометричних баз.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Навчальні, навчально-методичні та бібліотечно-інформаційні ресурси університету забезпечують навчальний процес і гарантують можливість якісного освоєння аспірантами складових ОНП. Власна бібліотека університету задовольняє вимогам Положення про бібліотеку вищого навчального закладу III–IV рівня акредитації, затвердженого наказом МОНУ від 6.08.2004 р., № 641.</p> <p>В освітньому процесі використовується віртуальне навчальне середовище – «Освітній сайт КНУБА», впроваджений на платформі Moodle (http://org2.knuba.edu.ua), де розміщені навчально-методичні матеріали освітніх компонент з авторськими розробками науково-педагогічних працівників університету. Навчально-методичні матеріали дисциплін складаються з підручників, лекційних матеріалів (конспекти, презентації), методичних вказівок до виконання практичних занять та контрольних робіт, методичних рекомендацій до самостійної роботи, переліку фахової літератури, екзаменаційних та тестових завдань для поточного й підсумкового контролю знань, додаткових матеріалів.</p> <p>Керівник та НПП кафедри здійснюють підтримку індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, залучаючи їх до участі у освітніх та навчально-методичних заходах (круглі столи, конференції, відкриті заняття, засідання НМК спеціальності). Розширення наукового фокусу здобувачів також відбувається під час отримання неформальної освіти.</p>
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Положенням університету передбачена можливість національної кредитної мобільності на основі відповідних грантів та угод. Допускається перезарахування кредитів, отриманих у інших закладах освіти України.</p> <p>Індивідуальна академічна мобільність здобувачів реалізується у рамках міжуніверситетських договорів за участю КНУБА про встановлення науково-освітнянських відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	Університетом передбачена можливість міжнародної кредитної мобільності на основі угод про співпрацю між КНУБА та ЗВО інших країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах з додатковою мовною підготовкою.

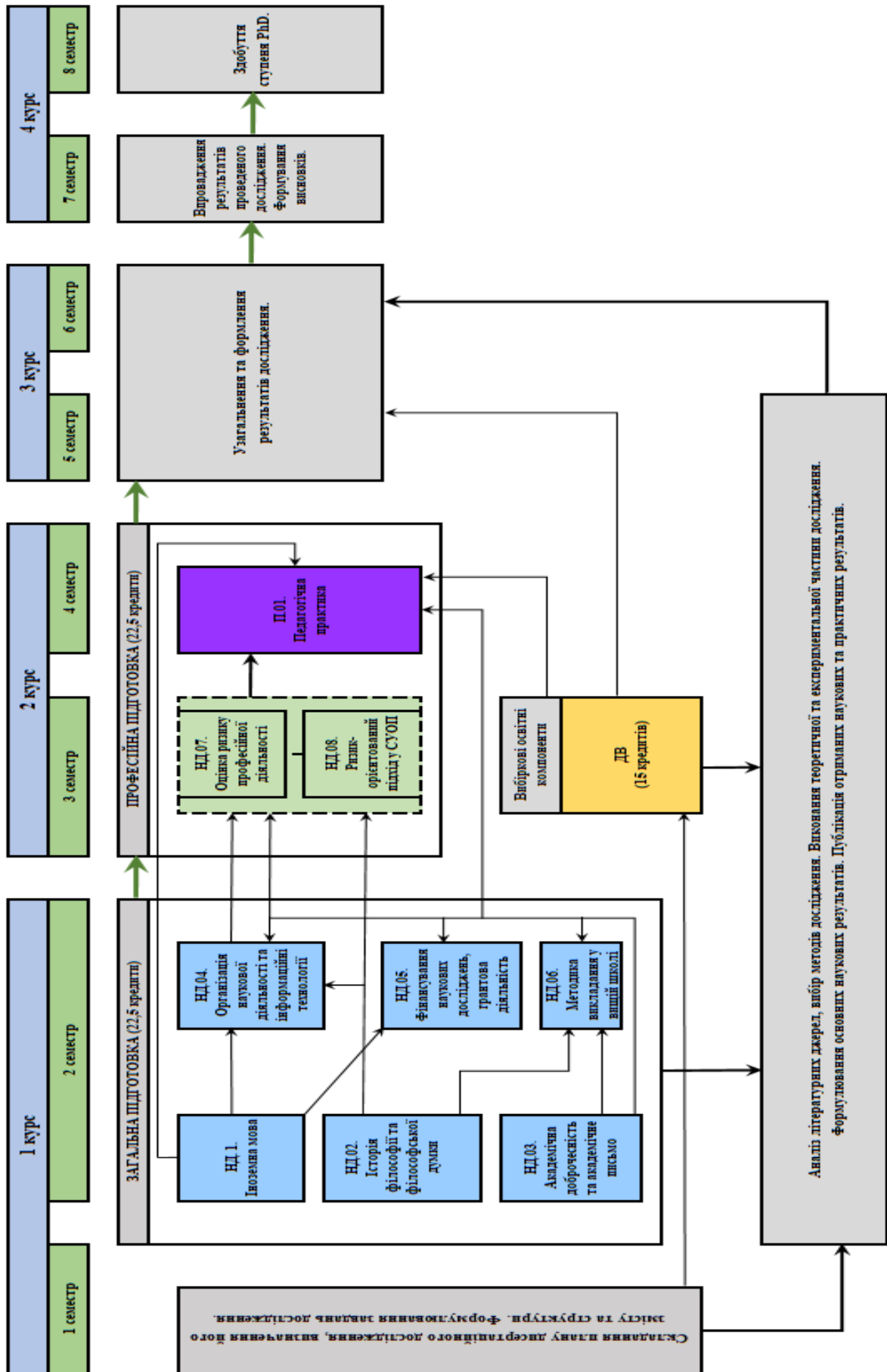
**2. Перелік компонент освітньо-наукової програми зі спеціальності
263 «Цивільна безпека», спеціалізації «Охорона праці»
та їх послідовність**

2.1. Перелік компонент освітньо-наукової програми

Код дисципліни	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОНП			
<i>Загальна підготовка</i>			
НД.01	Іноземна мова	6	Іспит
НД.02	Історія філософії та філософської думки	4,5	Іспит
НД.03	Академічна доброчесність та академічне письмо	3	Залік
НД.04	Організація наукової діяльності та інформаційні технології	3	Залік
НД.05	Фінансування наукових досліджень, грантова діяльність	3	Залік
НД.06	Методика викладання у вищій школі	3	Залік
Разом		22,5	-
<i>Професійна підготовка</i>			
НД.07	Оцінка ризику професійної діяльності	4,5	Залік
НД.08	Ризик-орієнтований підхід у СУОП	3	Залік
П.01	Педагогічна практика	15	Залік
Разом		22,5	-
Загальний обсяг обов'язкових компоненти ОНП		45	-
Вибіркові компоненти ОНП			
ДВ	Дисципліни вибіркового блоку	15	Залік
Загальний обсяг вибірових освітніх компонент		15	-
Загальний обсяг освітньої підготовки за ОНП		60	-

Здобувач вищої освіти самостійно обирає вибіркові освітні компоненти, враховуючи тематику особистого наукового дослідження, з відповідного Переліку на офіційному сайті КНУБА (<http://www.knuba.edu.ua/>).

**2.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми
«ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА» зі спеціальності 263 «Цивільна безпека»,
спеціалізації «Охорона праці»**

**3. Форма атестації здобувачів вищої освіти
освітньо-наукової програми з галузі знань 26 «ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА»
за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»,
спеціалізацією «Охорона праці»**

Підсумкова атестація здобувачів освітньо-наукової програми спеціальності 263 «Цивільна безпека», спеціалізації «Охорона праці» передбачає виконання індивідуального навчального та наукового плану, складання екзаменів та заліків, подання результатів проведеного наукового дослідження, оформлених у відповідності до законодавства України на кафедрі для отримання відповідного висновку.

Вимоги до змісту, оформлення, порядку подання та захисту дисертаційної роботи (результатів дослідження, представлених у відповідності до вимог законодавства) на здобуття наукового ступеня доктора філософії визначаються Міністерством освіти і науки України.

На підставі позитивного результату захисту дисертаційної роботи (результатів дослідження, представлених у відповідності до вимог законодавства) та відповідного рішення спеціалізованої вченої ради, затвердженого атестаційною колегією МОН України, здобувачу видається документ (диплом) який засвідчує присудження ступеня доктора філософії.

Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються КМУ.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми «ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА» (ОХОРОНА ПРАЦІ)

	ІК	ЗК 01	ЗК 02	ЗК 03	ЗК 04	ЗК 05	ЗК 06	ЗК 07	ЗК 08	ЗК 09	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 12	ФК 01	ФК 02	ФК 03	ФК 04	ФК 05	ФК 06	ФК 07	ФК 08	ФК 09	ФК 10	ФК 11	ФК 12	ФК 13	ФК 14	ФК 15	ФК 16	ФК 17	
НД.01	•		•		•		•		•					•																	
НД.02	•	•	•	•		•				•						•															
НД.03	•		•	•		•		•	•					•		•															
НД.04	•	•		•	•	•	•	•	•					•	•	•	•	•													
НД.05	•			•	•			•	•					•	•	•	•														
НД.06	•		•	•						•				•																	
НД.07	•	•			•				•			•		•	•		•				•			•		•	•	•	•	•	•
НД.08	•	•			•	•		•	•		•	•	•	•		•		•		•	•		•		•	•	•	•	•	•	•
П.01	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•		•					•	•	•		•				•	•	•

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
 відповідним компонентам освітньо-наукової програми
 «ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА» (ОХОРОНА ПРАЦІ)**

	ПРН 01	ПРН 02	ПРН 03	ПРН 04	ПРН 05	ПРН 06	ПРН 07	ПРН 08	ПРН 09	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19
НД.01		•	•	•			•	•	•	•	•								
НД.02	•			•	•				•	•	•								
НД.03	•	•	•				•	•	•		•	•	•						
НД.04		•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•			•			
НД.05			•	•		•	•	•		•	•	•	•			•			
НД.06	•	•				•		•	•		•								
НД.07			•	•				•					•	•			•	•	
НД.08	•	•		•	•	•	•		•	•	•	•			•		•		•
П.01	•		•	•	•	•		•	•	•	•	•	•		•	•			

6. Документи, що підтверджують освоєння освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії

Особам, які успішно виконали освітньо-наукову програму при навчанні в аспірантурі КНУБА і пройшли відповідну атестацію видається довідка про її виконання.

Особам, які повністю виконали освітньо-наукову програму і успішно пройшли державну підсумкову атестацію (захистили дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора філософії), видається диплом доктора філософії, що засвідчує присудження відповідного наукового ступеню.

Аспірант, який успішно виконав освітньо-наукову програму і захистив дисертацію (монографію, або наукові досягнення у вигляді сукупності статей) до закінчення строку навчання в аспірантурі, вважається таким, що повністю виконав індивідуальний план наукової роботи і успішно завершив навчання на відповідному рівні вищої освіти. Такий аспірант відраховується з аспірантури з дня захисту і може бути рекомендований для відзначення спеціалізованою вченою радою, в якій проходив захист.

7. Перелік нормативних документів, на яких базується ОНП

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 р. №1556-VII. Відомості Верховної Ради. 2014. №37-38. Ст. 2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

2. Закон України «Про освіту» від 05 вересня 2017 р. №2145-VIII. Відомості Верховної Ради. 2017. № 38-39. Ст. 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26 листопада 2015 р. №848-VIII. Відомості Верховної Ради. 2016. №3. Ст. 25. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.

4. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: затв. наказом Міністерства освіти і науки від 01 червня 2017 р. №600 зі змінами від 21 грудня 2017р. №1648. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>.

5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК003:2010: затв. Наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28 липня 2010 р. №327. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>.

6. Національна рамка кваліфікацій: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1341. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

7. Перелік галузей, знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. №266. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

8. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах): затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. №261. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-п>.